

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

عفونت دستگاه ادراری

UTI

واحد آموزش سلامت

تهیه: حسین عقیلی

(کارشناس پرستاری)

تنظیم: آمنه ابولقاسمی

(سوپروایزر آموزش سلامت)

مشاور علمی: دکتر پوپک محقق

(فوق تخصصی روماتولوژی)

بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

آدرس: میدان ابن سینا

تلفن: 071-53315018

1404 شهر یور

عفونت دستگاه ادراری

عفونت ادراری یکی از شایع ترین بیماری های و شکایت مراجعه کنندگان به اورژانس ها و نیز شایع ترین شکایات مرتبط با سیستم ادراری است و به معنای وجود میکروب در دستگاه ادراری می باشد . دستگاه ادراری شامل کلیه ها ، مثانه و مجاری ادراری است . شایع ترین علت بروز عفونت ادراری آلودگی با عفونت مدفوعی است و در خانم ها 4 برابر شایع تر از مردان می باشد . عفونت ادراری انواع مختلفی داشته ، از بین آنها عفونت مثانه بیشتر است .

عفونت ادراری چگونه اتفاق می افتد؟

عفونت مجاری ادراری بوسیله میکروب (باکتری) ایجاد می شود . این باکتری ها می توانند باعث عفونت :

-کلیه ها(پیلونفریت)

-مثانه (سیستیت)

-پروستات (پروستات)

-پیشابراه

گردند . به طور طبیعی مجرای ادراری عاری از هر باکتری است . باکتری های مسبب ، اغلب از مقعد و یا واژن منتشر می شوند . این اختلالات بیشتر در خانم ها به علت کوتاه بودن پیشابراه است که به باکتری ها این اجازه را می دهد که به آسانی به سمت بالا حرکت کنند .

عوامل خطر برای عفونت مجاری ادراری :

-خانم بودن

-یائسگی

-افراد مسن

-مصرف کم مایعات

-اختلالات ساختمانی ادراری

-افراد دارای سوند یا لوله های ادراری

-بیماری مزمن زمینه ای مثل دیابت

-عوامل انسدادی در دستگاه ادراری مثل سنگ های ادراری

-سطح پایین بهداشت و عدم رعایت مناسب اصول بهداشتی

- بزرگی غده پروستات در آقایان (ناتوانی در تخلیه کامل ادرار)

-چسبندگی های رحمی و لگنی در خانم ها (اختلال در تخلیه ی کامل ادرار)

-ادرار کردن با فاصله و عدم دفع به موقع به هنگام احساس نیاز به دفع

-بیماری ها یا مصرف دارو هایی که باعث ضعف ، نقص یا سرکوب سیستم ایمنی بدن شود .

-شستشوی غلط ناحیه ی تناسلی پس از دفع ادرار و مدفوع (در خانم ها جهت شستشو باید از سمت جلو به عقب باشد تا آلودگی مدفوعی به مجرای ادرار منتشر نشود

-بارداری

شرایط زمینه ساز:

* استفاده بیش از حد از دارو های آنتی بیوتیک

* قرص های ضد بارداری خوراکی

* اختلال عملکرد دوره های ماهانه

* بارداری و زایمان

* انتقال بیماری های آمیزشی

* سایش و خراشیدگی سطح اندام تناسلی

* ضعف سیستم ایمنی بدن

علائم عفونت ادراری شامل

1. بد بو شدن ادرار

2. درد و سوزش هنگام ادرار کردن

3. کدر شدن ادرار

4. تکرار ادرار

5. بی اختیاری ادرار

6. احساس سنگینی در لگن پایین شکم

7. قطره قطره ادرار کردن

8. شب ادراری

9. احساس فوریت در دفع ادرار

10. ترشح چرکی از مجرا

تشخیص:

-تشخیص بر اساس شرح حال ، وجد علائم ، معاینه بالینی ، وجود عوامل خطر و سابقه قبلی ابتلا خواهد بود .

- آزمایش ادرار و کشت میکروبی (البته نه در همه ی موارد) برای تایید تشخیص و تعیین آنتی بیوتیک مناسب

-آزمایش مجدد ادرار 1-2 هفته پس از پایان درمان جهت اطمینان از برطرف شدن عفونت به ویژه در زنان حامله

نمونه گیری صحیح ادرار

1.ابتدا ناحیه تناسلی را به خوبی از جلو به عقب بشوئید

2.محل را خشک کنید

3.شروع به ادرار کردن نموده ، ابتدای ادرار را دور بریزید

4.از وسط جریان ادرار به مقدار درخواست شده ، ادرار در

ظرف آزمایش ، جمع آوری کنید .

درمان:

درمان ایده آل برای دستگاه ادراری استفاده از آنتی

بیوتیک ها است که به شکل موثری باکتری های موجود در

مجاری ادراری را از بین می برد . برای عفونت های بدون

عارضه ، رژیم های درمانی یک

دوزی و یا رژیم های درمانی 1-10 روزه استفاده می شود .

برای عفونت های مزمن یا عفونت هایی که دوباره عود می کنند از رژیم های درمانی طولانی مدت استفاده می شود . صرفه نظر از رژیم دارویی تجویز شده بیمار می بایستی حتی در صورت برطرف شدن علائم تمام دارو های تجویز شده را مصرف کند .

نکات آموزشی ، توصیه های بهداشتی و پیشگیری

*مایعات به ویژه آب زیاد بنوشید

*پس از اجابت مزاج ، شستن خود را از جلو به عقب انجام دهید .

*آنتی بیوتیک تجویزی را دقیقاً در زمان معین مصرف کرده ، دوره را کامل کنید .

* دوره درمان بر اساس نظر پزشک معمولاً 3-7 روز و در موارد شدید 10-14 روز ادامه می یابد .

* استراحت کافی داشته باشید .

*به محض احساس نیاز به دفع ادرار نسبت به تخلیه آن اقدام کنید ، میکروب ها در ادراری که مدت بیشتری در مثانه بماند فرصت رشد و تکثیر پیدا می کنند .

* نکته : عفونت ادراری در دیابتی ها بیشتر است :

افراد دیابتی نسبت به غیر دیابتی ها بیشتر به عفونت ادراری بدون علامت مبتلا می شوند . یعنی با این که آزمایش کشت ادرارشان مثبت شده (نشان می دهد عفونت دارند) .

ولی خود شخص علامت هایی مثل سوزش ادرار تکرار ادرار ، تب و درد در ناحیه پایین شکم ندارند .

